

Programul de
Educație Media

Media întoarsă pe toate părțile.

CUM DEOSEBIM FAPTELE DE OPINII ÎN MASS-MEDIA?

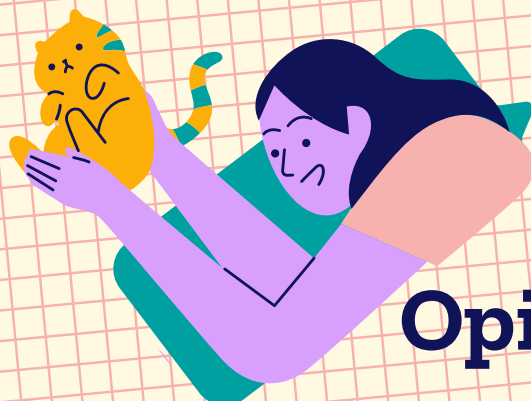
O poveste cu TREI motani, DOI copii și UN cățel

World's Largest Lesson, noiembrie 2022

Fapte

Opinii

CENTRUL PENTRU
JURNALISM
INDEPENDENT

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

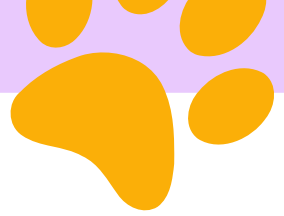
Maria și Ioana sunt colege de bancă și bune prietene.

Amândouă iubesc foarte mult animalele.

Maria are acasă trei motănei albi, pufoși, iar Ioana are un cățeluș negru, cu păr zburlit și cu mult chef de năzdrăvăni.

După ore, fetele abia așteaptă să meargă acasă și să se joace cu prietenii lor necuvântători.

-
-
-
- **Maria are acasă trei motănei albi.**
-
-
-
-
-
-
-

Ioana are un cățeluș negru.

Fetele sunt colege de clasă.

Aceste enunțuri descriu FAPTE.

FAPTELE pot fi demonstrate și observate.

Ele nu se schimbă în funcție de cine le observă.

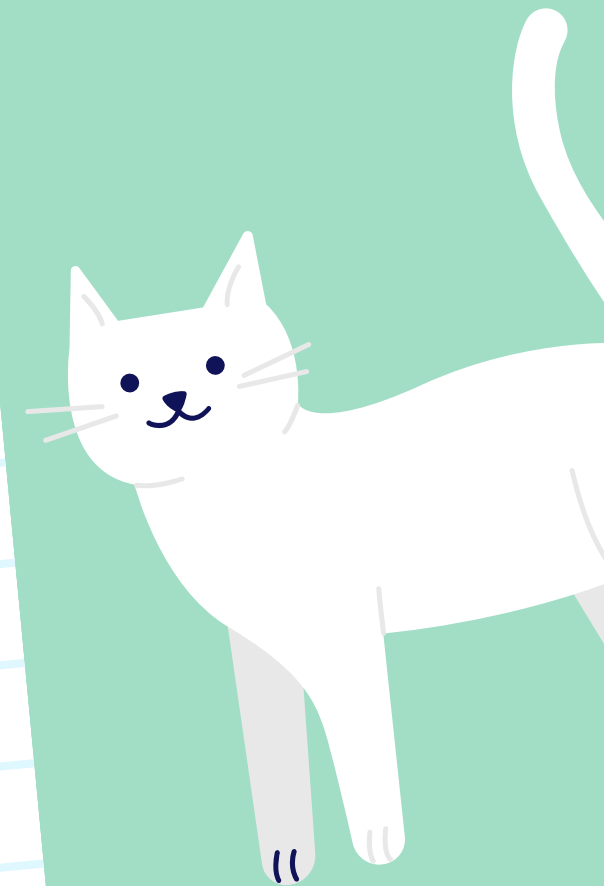

Ieri, înainte de ore, Maria a intrat în clasă spunând:

- Pisicile sunt cele mai bune animale de companie!

- Pisicile? De ce tocmai pisicile? Săptămâna trecută te plângeai că s-au urcat pe masă și ți-au lins cerealele cu lapte. Nici nu se compară cu un câțel, care te iubește și te apără. Pisicile de cine să te apere? De coșmaruri?, spuse Ioana.

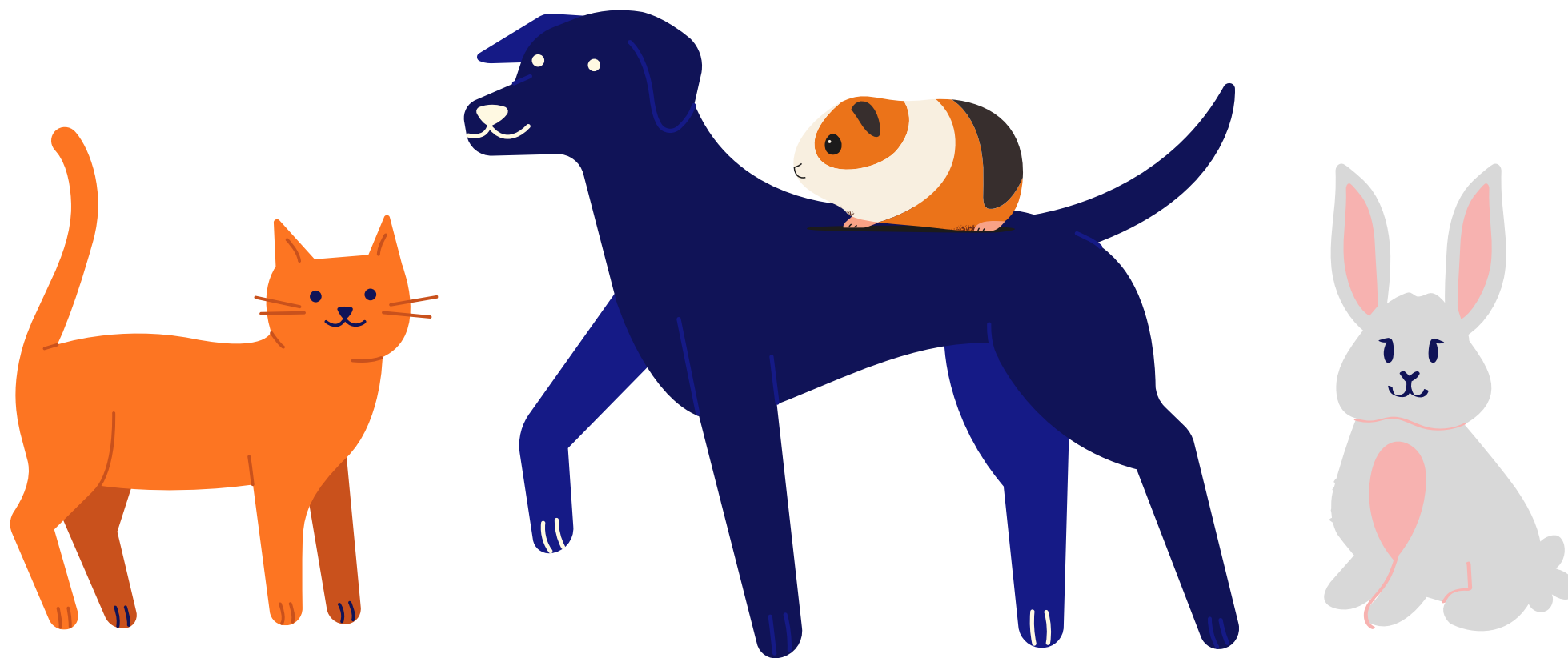
- Și eu cred că e adevărat ce spune Ioana, interveni Pavel. Câinii sunt cu siguranță cele mai bune animale pe care le poți avea acasă.

Până să se sune de intrare, toată clasa discuta aprins despre acest subiect. Oare cine are dreptate?

În afară de pisici și căței, pe lista de „cel mai grozav animal de companie” au intrat și un hamster, și un iepure.

Pisicile sunt cele mai bune animale de companie.

Câinii sunt cele mai bune animale pe care le poți avea acasă.

E mult mai interesant să ai un iepure.

**Aceste enunțuri descriu OPINII (părerii personale).
OPINIILE pot să difere de la o persoană la alta.**

Provocarea I

Voi ce credeți, dragii copii, cine are dreptate?

Care este cel mai bun animal de companie?

Provocarea a II-a

Răspundeți în scris, pe o bucată de hârtie sau un post-it.

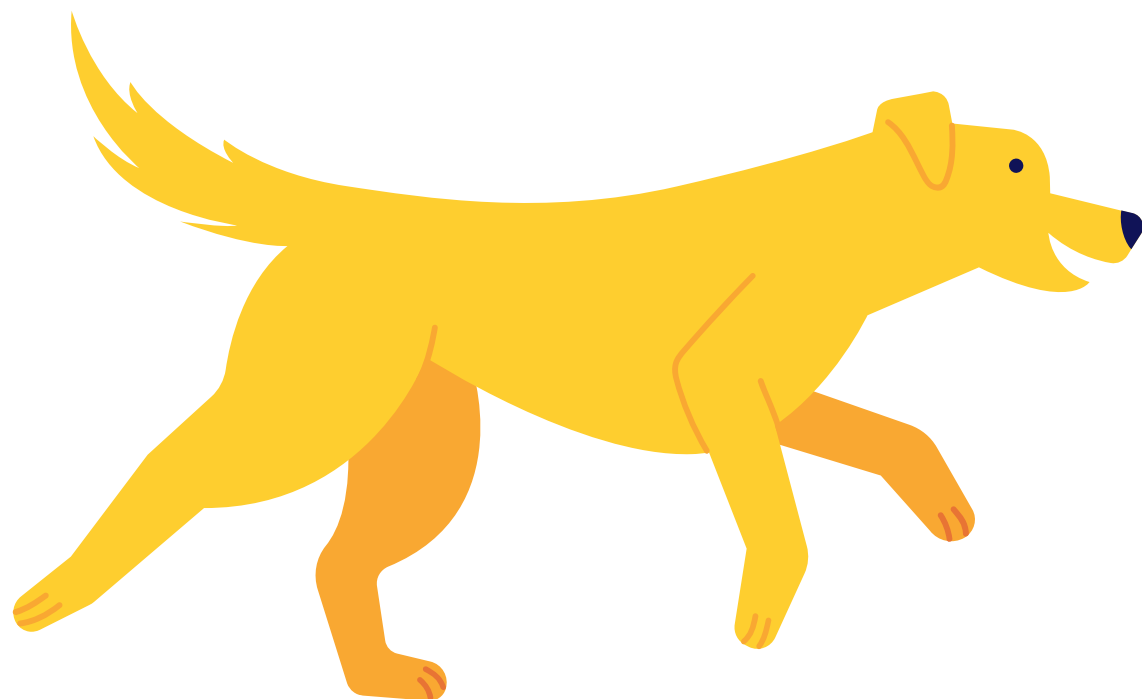
(Fiecare răspuns se scrie pe câte un post-it separat).

1. Ce animale de companie ai acasă?

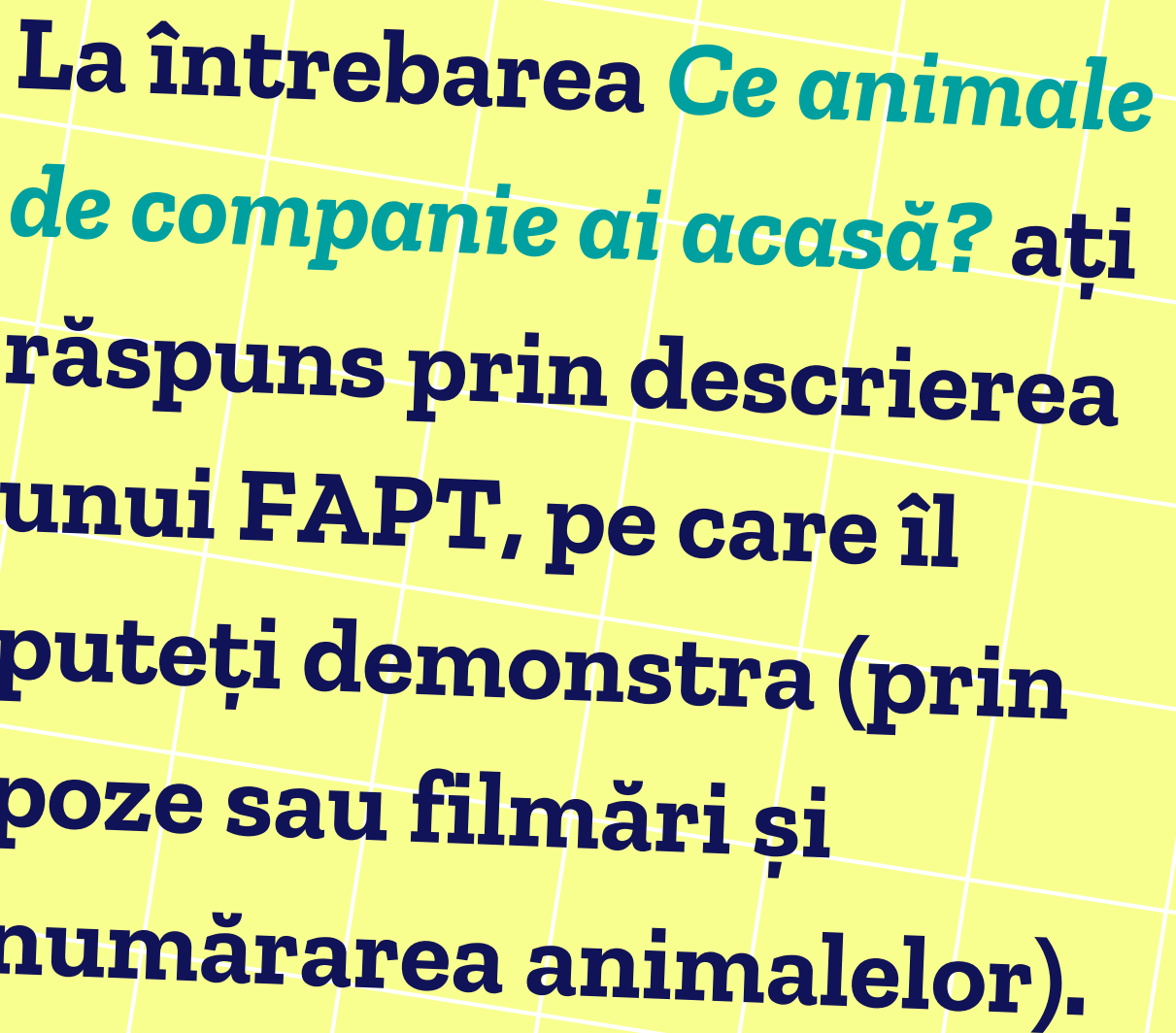

(Exemplu - Eu am un motan și un câine.)

2. Care sunt cele mai interesante activități pe care le poți desfășura cu un animal de companie?

(Exemplu - Cred că cel mai interesant e să te joci cu un ghem de sfoară, să te plimbi etc.)

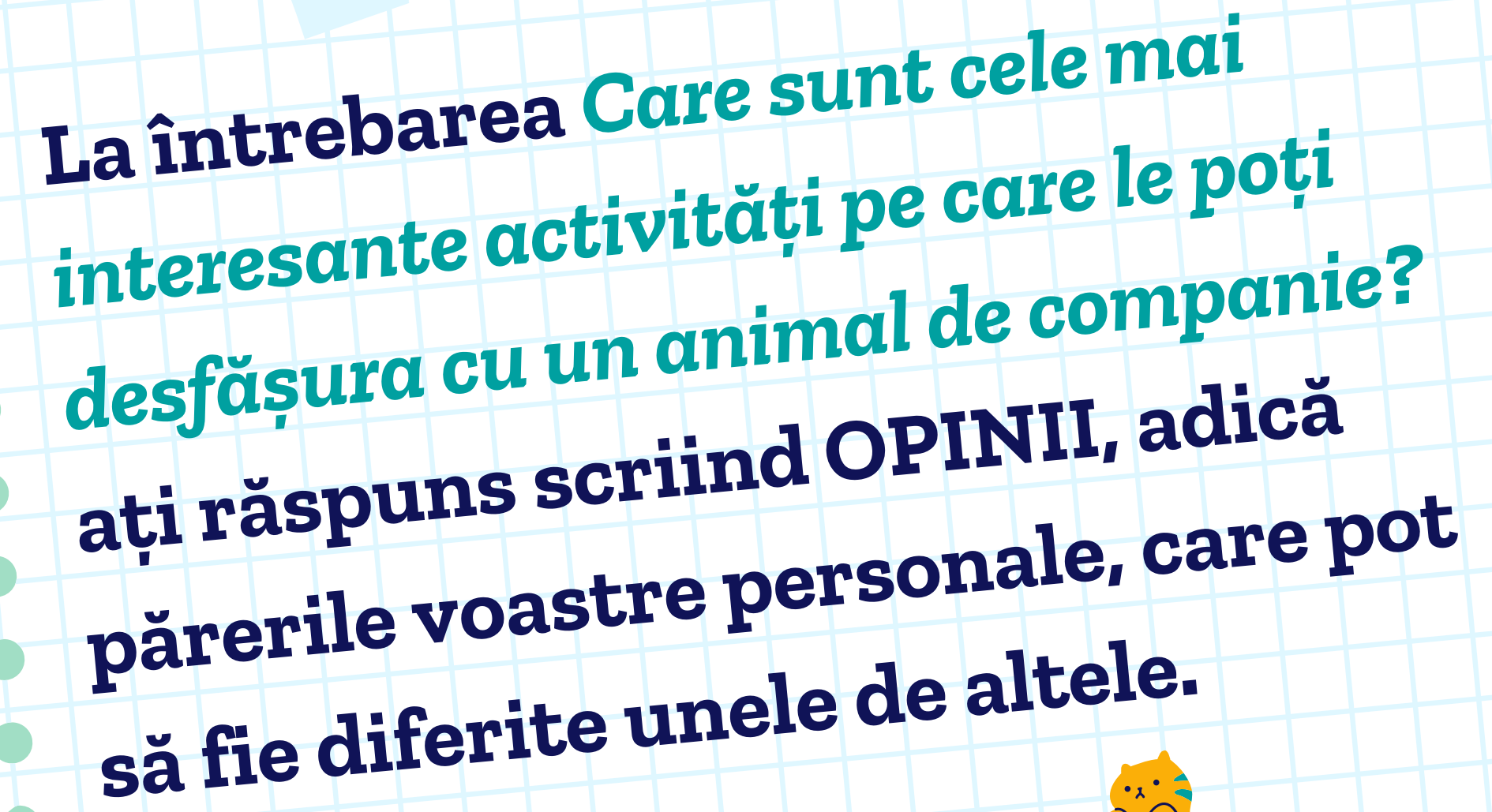

La întrebarea **Ce animale de companie ai acasă?** ați răspuns prin descrierea unui **FAPT**, pe care îl puteți demonstra (prin poze sau filmări și numărarea animalelor).

Fapte

La întrebarea **Care sunt cele mai interesante activități pe care le poți desfășura cu un animal de companie?** ați răspuns scriind **OPINII**, adică părerile voastre personale, care pot să fie diferite unele de altele.

Opinii

DAR CE SUNT FAPTELE ȘI OPINIILE?

Fiecare mesaj este construit cu ajutorul informațiilor.

Informațiile se referă la:

- **FAPTE**

Ex.: Ieri am văzut un câțel.

- **OPINII**

Ex.: Ieri am văzut cel mai drăguț câțel din lume!

UNDE ÎNTÂLNIM FAPTE ȘI OPINII?

1

Informații;

2

Mesaje de la Buni, postări pe rețelele sociale, meme-uri;

3

Știri, articole, bloguri, reviste, cărți, manuale, ambajale;

4

Filme, muzică, emisiuni TV, reclame, radio, vloguri.

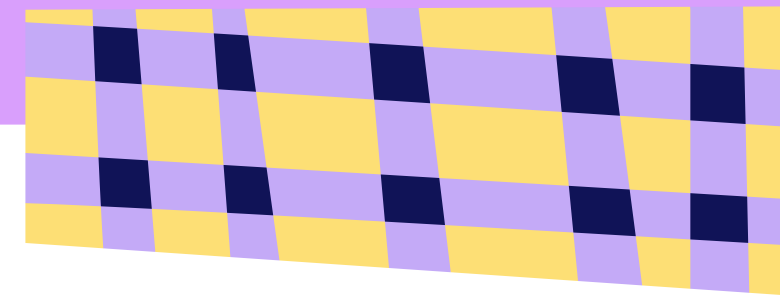
MESAJELE MEDIA CONȚIN FAPTE ȘI OPINII.

FAPTE

Răzvan are un câine galben.

- putem observa cu toții blana galbenă a câinelui;
- putem demonstra că Răzvan are un câine galben (verificăm ce culoare are câinele în imaginea de mai sus).

- Întâmplări reale, acțiuni sau fenomene universale;
- Pot fi observate;
- Pot fi demonstrate prin diverse dovezi/probe (se fac teste/experimente/cercetări/analize de către oameni de știință, se verifică documente etc.);
- Nu se schimbă în funcție de crede o persoană sau alta despre ele.

EXEMPLE DE FAPTE

- **În clasă sunt prezenți ... de elevi.**

(Cum demonstrăm această informație ? Numărăm.)

- **Iuliana Beregoi a avut un concert pe 10 iulie 2022 în București.**

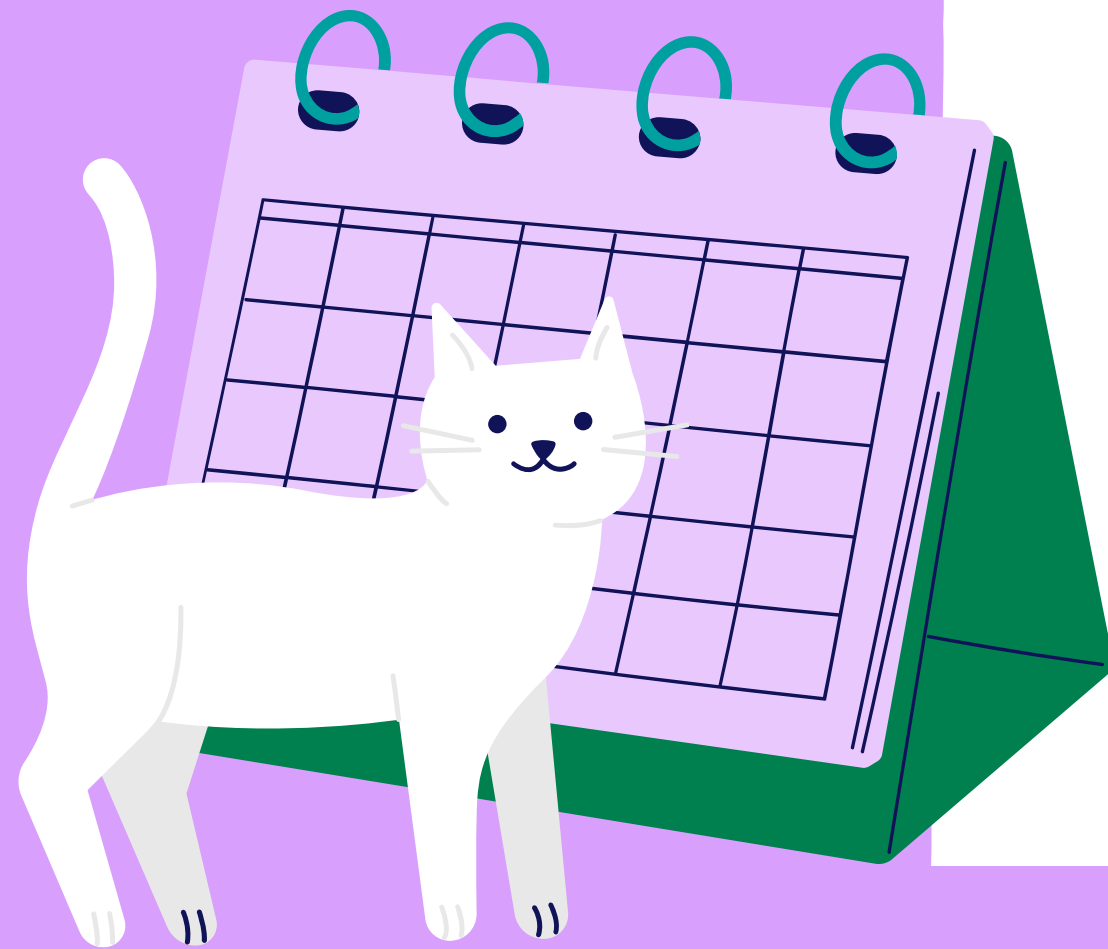
(Cum demonstrăm? Prin faptul că am fost acolo/am văzut filmări de la concertul respectiv/ne-a povestit cineva care a mers.)

- **Suntem în luna noiembrie.**

(Cum putem demonstra? Prin folosirea calendarului.)

- **Există animale în jocul Minecraft.**

(Cum demonstrăm asta? Jucând Minecraft, noi/alții au întâlnit animale precum porcușori, oițe, lame sau găini - cu toții le putem observa și putem să facem o poză ca să dovedim acest lucru.)

OPINII

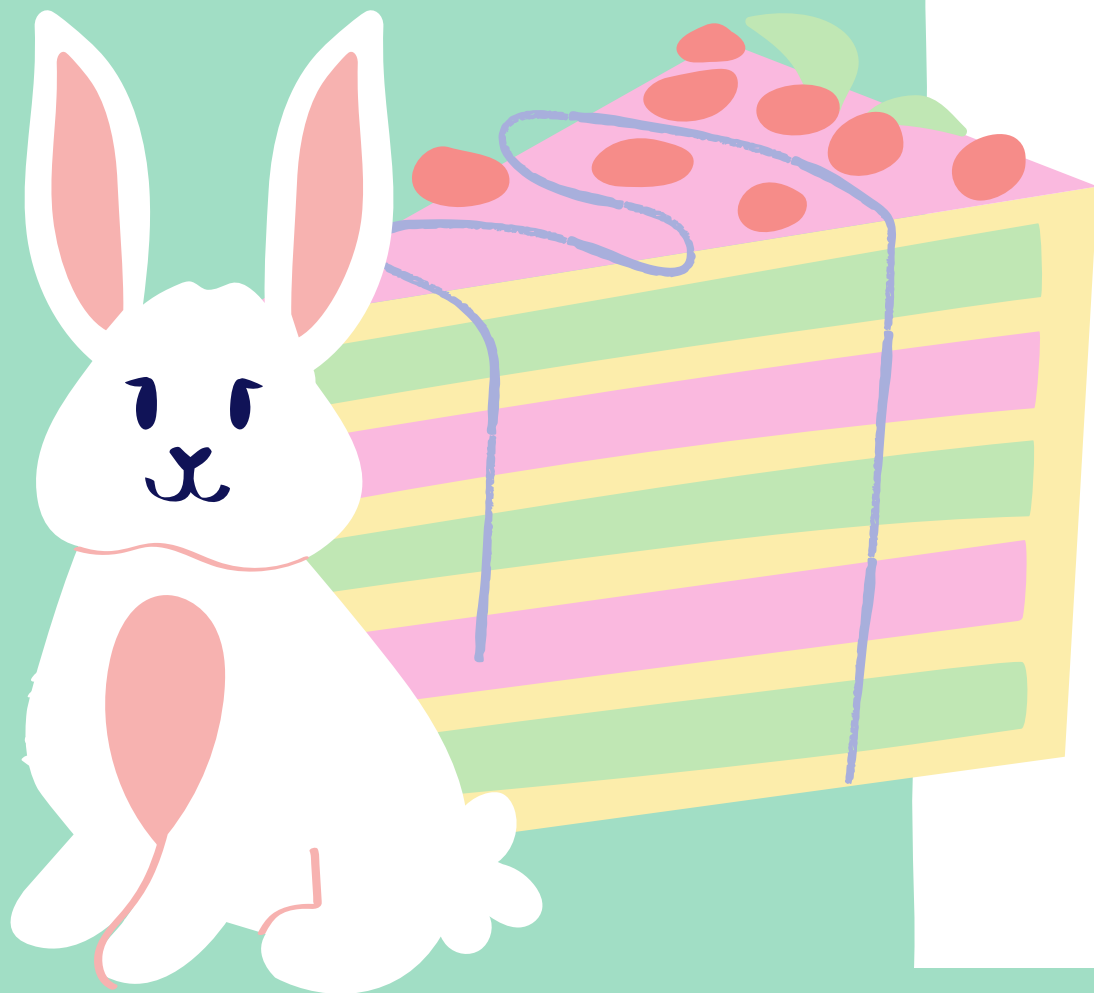
- Interpretări personale despre fapte;
- Le mai numim și PĂRERI;
- Ceea ce gândește sau simte o persoană;
- Nu pot fi demonstrate (pentru că nu avem cum să dovedim ce opinii avem, le avem pur și simplu, țin de experiențele noastre personale);
- Nu pot fi observate sau verificate;
- Sunt diferite de la om la om (pentru că sunt interpretări personale despre ceea ce se întâmplă în jurul nostru).

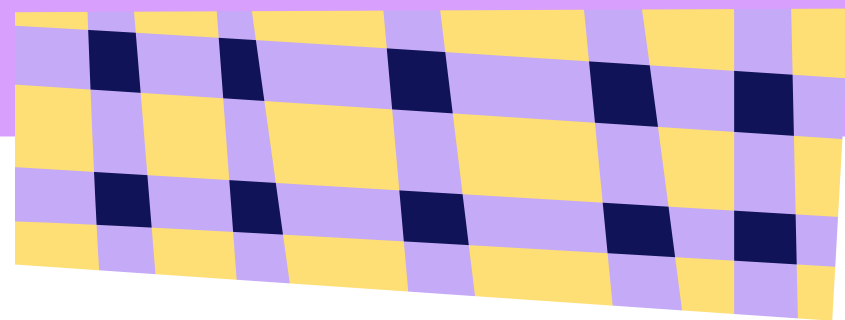
Câinele meu e cel mai frumos.

- este o părere, putem să fim sau nu de acord;
- nu putem demonstra;
- pentru alte persoane, poate că nu sunt câinii albi cei mai frumoși.

EXEMPLE DE OPINII

- **Mi se pare că este foarte frumos afară azi.**
(Putem demonstra că e frumos afară? Nu. Unii oameni pot să considere că astăzi este urât afară.)
- **Bunica face cel mai bun tort de pe planetă.**
(Putem demonstra asta? Nu, pentru că fiecare om are gusturi diferite. Pentru altă persoană, un tort făcut de mama poate că ar fi cel mai bun de pe planetă.)
- **Cred că Andra Gogan are cea mai frumoasă voce.**
(Nu putem demonstra nici acest lucru. Unei alte persoane poate că vocea Andrei Gogan i se pare enervantă.)
- **Cred că Minecraft este un joc super creativ.**
(Poți demonstra că este chiar așa? Ai dovezi? Nu, nu ai cum, este doar o opinie. Altcineva probabil consideră Minecraft un joc plictisitor.)

EXERCİȚIU!

1. CITIȚI CU ATENȚIE CELE CINCI ENUNȚURI DE PE FIȘA DE LUCRU ȘI STABILIȚI DACĂ ELE CONȚIN FAPTE SAU OPINII.

2. CONSTRUIȚI UN ENUNȚ CARE SĂ CONȚINĂ OPUSUL!

**SAU PUTEȚI
REZOLVA
QUIZ-UL
ONLINE!**

*Pentru a accesa quiz-ul online, este nevoie să deschideți activitatea online interactivă.

Fișă de lucru

Citiți cu atenție cele cinci enunțuri și stabiliți dacă ele conțin fapte sau opinii. Uniți enunțul cu răspunsul corect printr-o săgeată. Apoi, construiți un enunț despre același subiect, dar care să conțină celălalt tip de informație!

1. Am citit cinci pagini dintr-o carte ieri.	<p style="text-align: center;">FAPT</p> <hr/> <p style="text-align: center;">OPINIE</p>	1. Paginile pe care le-am citit ieri au fost foarte interesante. (Opinie)
2. Urșii Koala sunt foarte drăguți.		2. Urșii Koala mănâncă eucalipt. (Fapt)
3. Florile de pe câmp sunt albastre.		3.
4. Am primit niște teme cam complicate azi.		4.
5. Pisica s-a culcat pe calorifer.		5.

Cum deosebim faptele de opinii în mass-media?
 World's Largest Lesson, noiembrie 2022

CENTRUL PENTRU
**JURNALISM
 INDEPENDENT**

USAID
 FROM THE AMERICAN PEOPLE

Ce am aflat astăzi?

FAPTE

- Întâmplări reale, acțiuni sau fenomene universale;
- Pot fi observate;
- Pot fi demonstrate prin diverse dovezi/probe (se fac teste/experimente/cercetări/analize de către oameni de știință, se verifică documente etc.);
- Nu se schimbă în funcție de crede o persoană sau alta despre ele.

OPINII

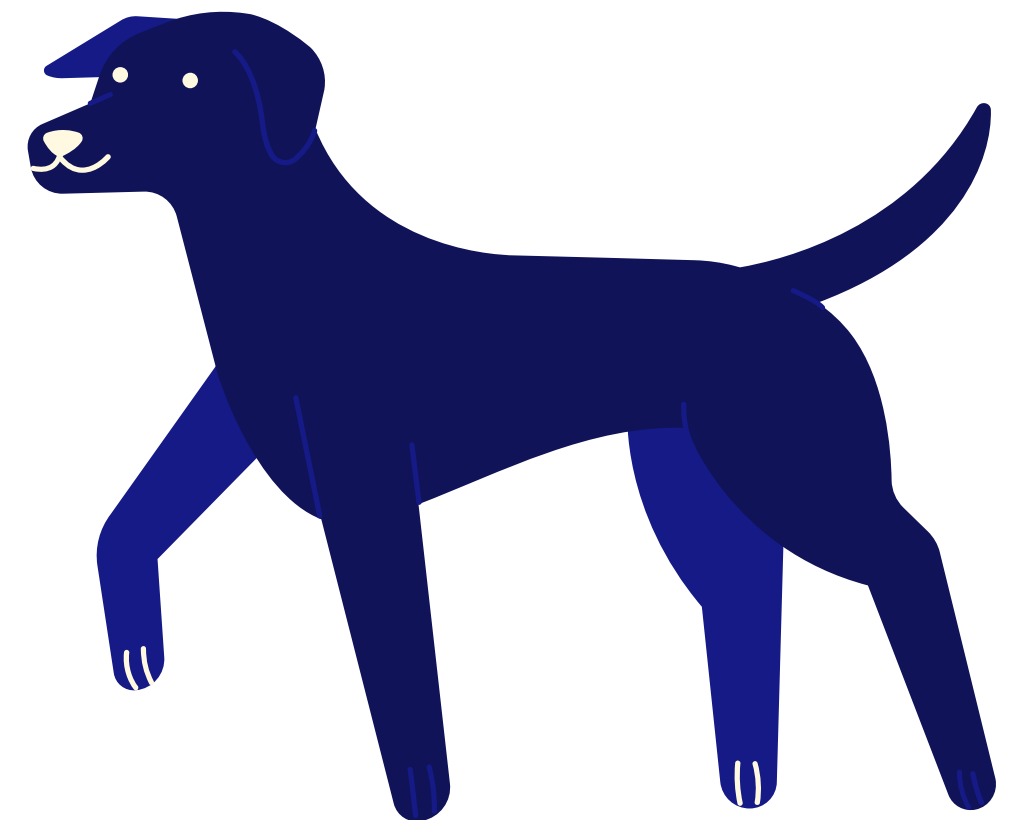
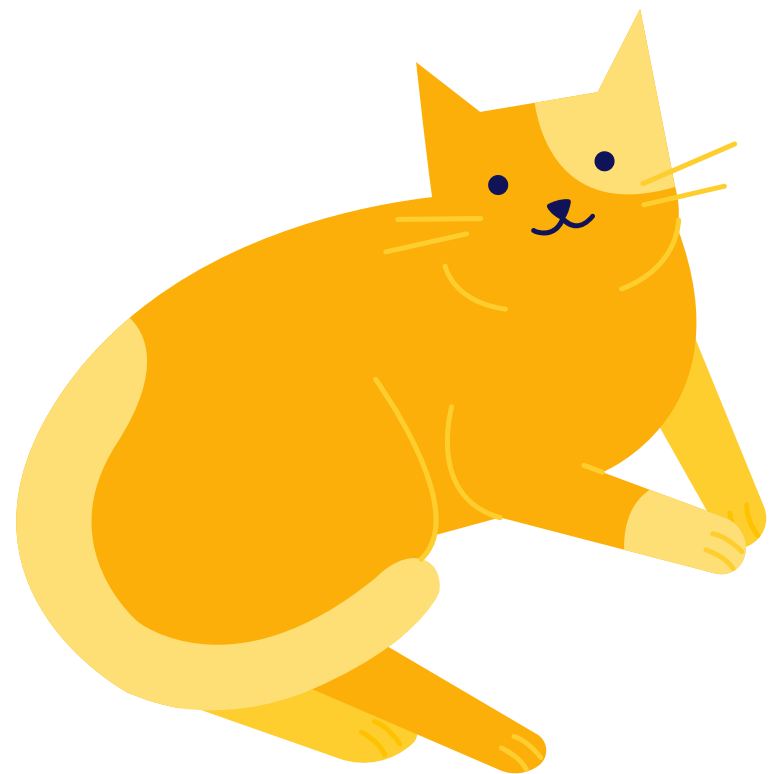
- Interpretări personale despre fapte;
- Le mai numim și PĂRERI;
- Ceea ce gândește sau simte o persoană;
- Nu pot fi demonstrate (pentru că nu avem cum să dovedim ce opinii avem, le avem pur și simplu, țin de experiențele noastre personale);
- Nu pot fi observate sau verificate;
- Sunt diferite de la om la om (pentru că sunt interpretări personale despre ceea ce se întâmplă în jurul nostru).

Felicitări, acum aveți o nouă super putere - puteți afla care informații sunt **FAPTE** și care sunt **OPINII**.

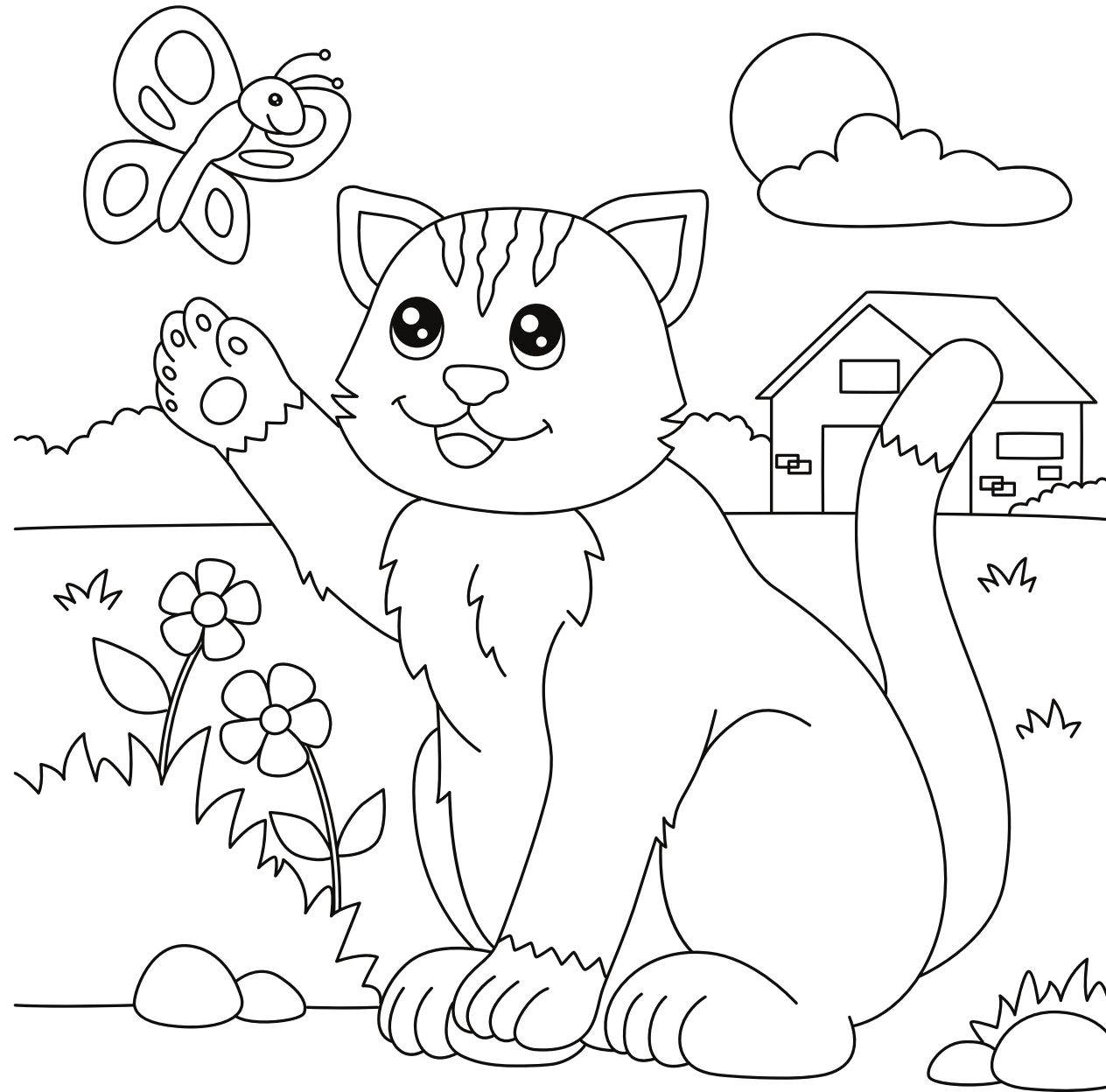
Voi ce credeți, când vă poate fi de folos această super putere? De ce este important să recunoaștem faptele și opiniile?

Pentru că ați trecut cu bine de toate provocările și ați dat răspunsuri atât de creative și interesante, primiți o fișă de colorat făcută **SPECIAL** pentru **VOI**.

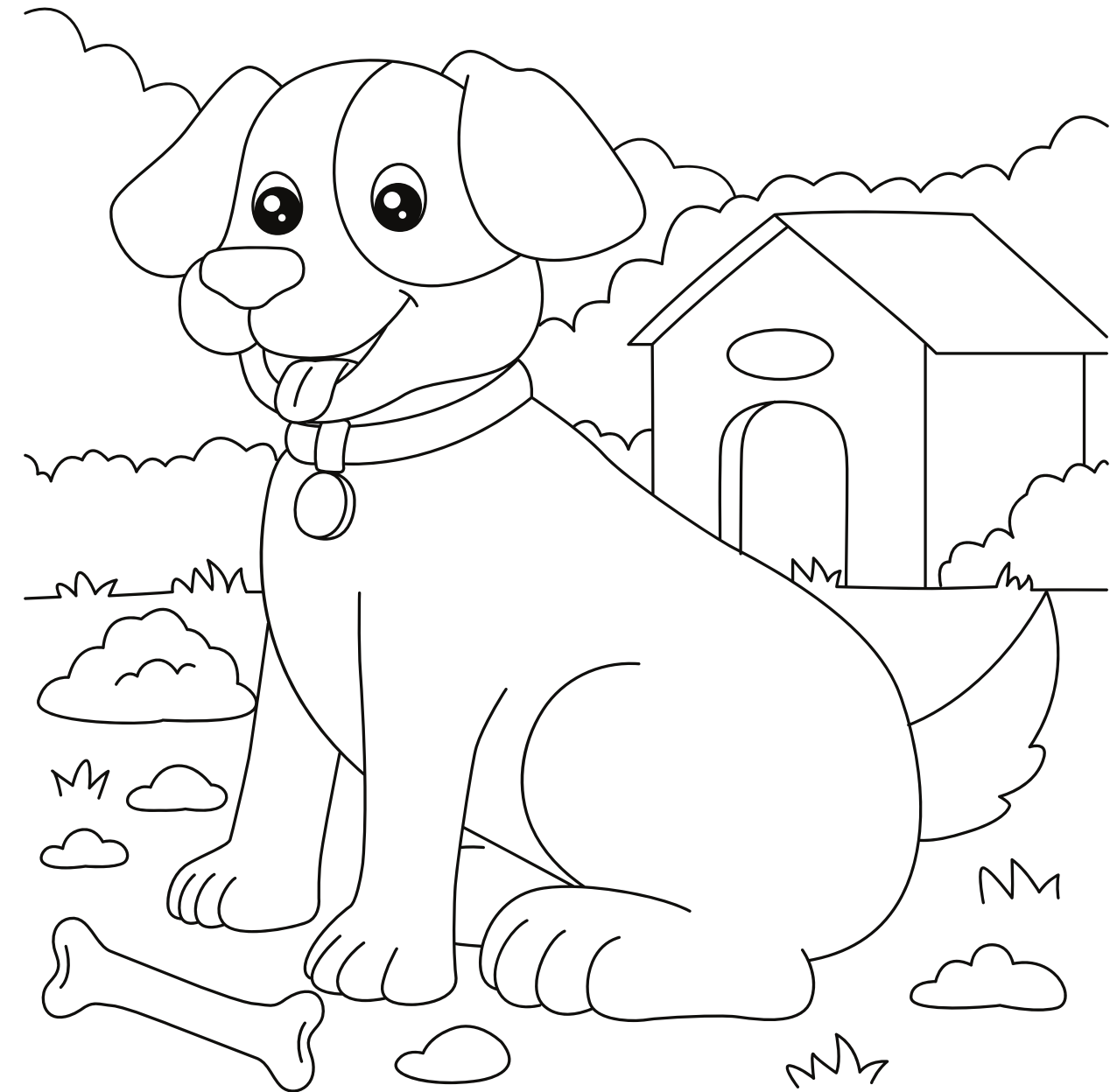

Fapt sau opinie? Ce sunt enunțurile de mai jos? Încercuiește răspunsul corect!

Lângă pisică este un fluture. FAPT/OPINIE

El este cel mai jucăuș câine. FAPT/OPINIE

Fișă de lucru (clasele III-IV)

OPINIE: Este dificil să desenezi un cal.

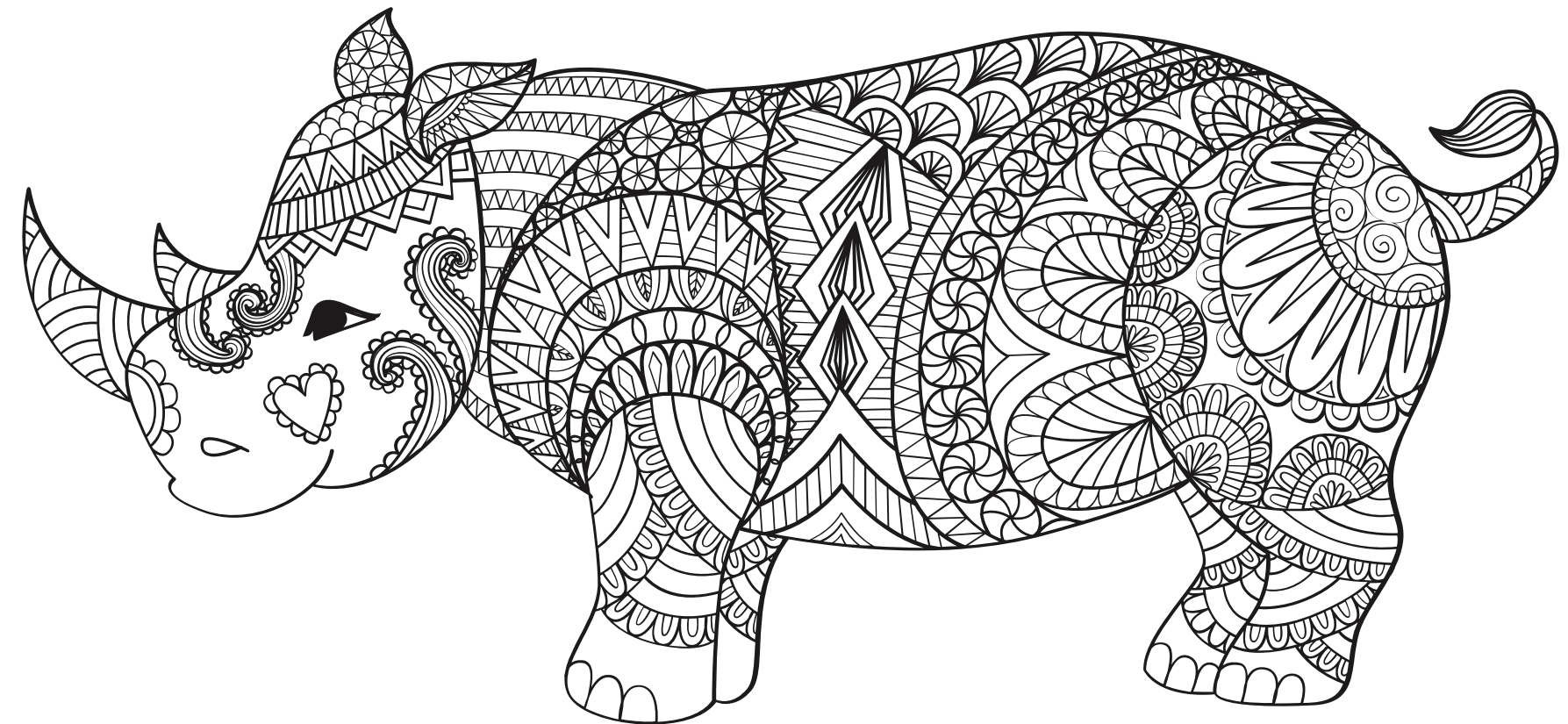
Scrive o opinie despre calul din imagine.

Cum deosebim faptele de opinii în mass-media?
World's Largest Lesson, noiembrie 2022

FAPT: Rinocerul este un animal sălbatic.

Scrive un fapt despre rinocerul din imagine.

Programul de
Educație Media

Media întoarsă pe toate părțile.

MULȚUMIM!

Material realizat de Centrul pentru Jurnalism Independent cu sprijinul UNICEF în România, în cadrul evenimentului „World's Largest Lesson 2022”

educatiemedia@cji.ro
bianca@cji.ro

CENTRUL PENTRU
**JURNALISM
INDEPENDENT**

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

